

9 ta' Gunju, 1951.

Imħallef:

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

Il-Pulizija *versus* Henry G. L. Jones et.

"Meeting" — "Microphone" — "Loudspeaker" —

"Discussion" — Art. 2 tal-Kap. 108.

Meeting pubbliku jfisser għemgħa ta' iżjed minn għoxrin ruħ miġhurin flimkien biez jiddiskutu hwejjeg publiċi fi triq jew pjazzu pubblika, f'post pubbliku għall-heraħ, jew għewwa bini jew club li fihom il-pubbliku, jew dawċ li ma humiex membri, jistgħu jidhru.

Għaldaqstant min jikkellem għewwa post magħluq fejn il-pubbliku mhux ammess u lanqas jista' jidhru, ma jistax jingħad li għamel meeting pubbliku, avvolja jkun saru diskussjonijiet jew konferenzi politiċi jew elettorali.

Jekk imbagħad il-diskors isir minn għewwa fuq "microphone" ikkomunikat ma' "loudspeaker" poġġut barra t-triq, il-fatt li min ikun jikkellem ikun għewwa jista' taħt ċerti ċirkustanzi jammonta għal meeting pubbliku; imma jibqa' dejjem meħtieġ li liskop tal-

gemghu jkun id-diskussjoni, u li fil-fatt id-diskussjoni li tkun sarret tkun diskussjoni fuq hwejjeg' publiċi.

"Diskussjoni"—"discussion"—hija kelma li timplika l-eżami u r-riċerka, bejn żewġ persuni jew iżjed, ta' suġġett li fuqu jista' jkun hemm diversità ta' opinjoni, b'ix wiehed jasal għal deliberrazzjoni dwaru.

Il-Qorti, — Fuq l-akkuża miġjuba kontra Henry G.L. Jones u Toni Cini, talli kienu promoturi ta' meeting publiku li sar fit-18 ta' April 1951, wara nżul ix-xemx, fi Triq Skappuccina, iż-Zebbuġ, Għawdex, b'kontravvenzjoni ta' l-art. 3, 4, 6, 7, 8 u 10 tal-Kap. 108 tal-Ligijiet ta' Malta (Public Meetings Ordinance), il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati tal-Pulizija Gudizzjarja ta' Għawdex, b'sentenza ta' l-ewwel ta' Mejju 1951, sabet lil Henry G.L. Jones u Toni Cini hatja talli kienu promoturi ta' meeting publiku li sar fit-18 ta' April 1951, wara nżul ix-xemx, fi Triq Skappuccina, iż-Zebbuġ, Għawdex, li tiegħu ma ġiex mogħti avviz bil-miktub lill-Kummissarju tal-Pulizija, b'kontravvenzjoni ta' l-art. 3, 4, 6, 7, 8 u 10 tal-Kap. 108; u wara li rat l-art. 3, 4, 6, 7, 8 u 10 tal-Kap. 108, ikkundannat lil kull wiehed mill-imsemija Henry Jones u Toni Cini għall-piena tad-detenzjoni għal żmien jumejn;

L-imputati appellaw minn dik is-sentenza quddiem dina l-Qorti;

Il-Qorti rat l-attijiet tal-kawża, u semgħet l-avukati ta' l-appellant u l-Avukat tal-Kuruna;

Mill-provi rriżulta li l-imputat Jones ried jagħmel meeting fiż-Zebbuġ ta' Għawdex, fit-18 ta' April li għadda, iżda permess tal-Kummissarju tal-Pulizija ma kellux. Intant huwa mar għand l-imputat Cini, ha m'iegħu hamsa jew sitta minn nies, ingħalaq magħhom f'kamra b'microphone ikkumunikat ma' loudspeaker poġġut fit-tieqa għal barra, u ripetutament qal diskors quddiem il-microphone bit-tieqa magħluqa, iżda b'mod li kien jinstama' minn barra fit-triq, fejn ingemghu mal-mitt ruh. Id-diskors li qal, u li kien jinstama' minn barra, skond ix-xhud P.C. Salvo Vella, kien:— "Il-partit ta' Jones javża lin-nies ta' hawn ġewwa u ta' barra biex ikunu jafu li nhar il-Hadd, fl-10 a.m., Jones sejjer jagħmel meeting il-piazza; biex in-nies, il-hbieb u l-bdiewa jkunu jafu kif

jivvutaw u għal min jivvutaw, mhux għal dawk in-nies li qegħdin jigu fil-hwienet iħallsu x-xorb". Kliem iehor mill-loudspeaker u minn barra ma nstemgħax;

L-Ewwel Qorti rriteniet li f'dak id-diskors u f'dawk id-cirkustanzi l-imputat Jones għamel meeting pubbliku fis-sens ta' l-art. 2 tal-Kap. 108 tal-Ligiġiet; u peress illi l-imputat l-iehor kien miegħu u silfu l-lokal, l-Ewwel Qorti waslet fil-konkluzjoni li anki l-imputat Cini huwa ħati bħala wieħed mal-promuturi ta' meeting pubbliku illegali;

Skond l-art. 2 tal-Kap. 108, "meeting" jew "meeting pubbliku", fisser gemgħa ta' iżjed minn ghoxrin ruh, miegħur-in flimkien biex jiddiskutu hwejjeġ publiċi, fi triq jew pjazza publiċi, u f'post pubbliku fil-berah, jew ġewwa bini jew club li f'nom li-pubbliku jew dawk li ma humiex membri jistgħu jidhlu;

Fil-każ ta' l-imputati, in kwantu Jones tkellem ġewwa, dan ma jistax jiġi kunsidrat bħala meeting pubbliku, anki jekk saru diskussjonijiet jew konferenzi politiċi jew elettorali; għaliex il-post kien magħluq, u l-pubbliku ma kienx ammess u lanqas seta' jidhol. Għaldaqstant jonqos wieħed mill-elementi essenzjali meħtieġa mill-liġi biex ikun hemm meeting fis-sens tad-dispożizzjoni fuq imsemmija;

Kwantu għad-diskors li jsir minn ġewwa fuq microphone jkun komunikat ma' loudspeaker poġġut barra għat-triq, il-fatt li min ikun qiegħed jtkellem ikun qiegħed ġewwa, u mhux fil-preżenza tan-nies li jkunu qegħdin jisimghu, jista' taħt ċerti cirkustanzi jammonta wkoll għal meeting; iżda, biex ikun hemm meeting, jeħtieġ illi l-iskop tal-gemgħa jkun id-diskussjoni, u fil-fatt tkun saret diskussjoni fil-pubbliku, fuq hwejjeġ publiċi. Dan huwa element essenzjali għall-finijiet tal-liġi, u mingħajru ma jistax ikun hemm ir-reat kontemplat fl-akkuża. Għalhekk fil-każ speċifiku ta' l-imputati, wieħed irid jeżamina jekk kienx hemm diskussjoni, u, kif iġbid it-test Inġliż tal-liġi, "public discussion";

Odham — "Dictionary of the English Language" — fil-fol. 322 ifisser il-kelma "discussion" — "the act of discussing; the state of being discussed; an argument, debate, a mutual consideration of a problem"; u jfisser il-kelma "discuss" — "to debate, to argue about, to consider (a topic)

in all its aspects and implications, to examine the various points of view about a subject upon which diversity of opinion is possible". Il-Premoli jfisser il-kelma "discussione", u jghid li hi "esame, ricerca fatta fra due o più persone, del pro o del contro, per deliberare o no in una quistione, un affare, ecc." (Il Nomenclatore Scolastico o Vocabolario delle Idee);

Il-Qorti ma ghandh ex bżonn issemmi awtoritajiet lingwistiċi oħrajn, għaliex fuq is-sinifikat tal-kelma "diskussjoni" d-dizzjunarji kollha jaqblu li l-kelma "diskussjoni" għandha s-sinifikat imsemmi fiż-żewġ kotba li ġew ċitati, komprizi dawk ċitati fis-sentenza appellata;

Il-kliem li qal Jones f'dik l-okkażjoni per mezz tal-loudspeaker għal barra, u li ġew riportati testwalment aktar 'l fuq, bl-ebda sforz ta' l-immaginazzjoni ma jistgħu jigu kunsidrati bħala diskussjoni, u ma kienux hliet avviż ripetut ta' meeting li kellu jsir darb'ohra, u l-ebda kwistjoni publika ma ġiet eżaminata u diskussa. U tabilhaqq, mhux kull ma jingħad fil-publiku huwa diskussjoni. Il-Qorti tosserva li f'materja penali, u f'ligijiet restrittivi tal-libertajiet fundamentali politiċi taċ-ċittadini, ma hijex ammissibili hliet l-interpretazzjoni restrittiva;

Taht iċ-ċirkustanzi fuq rilevati ma jikkonkorrux l-elementi tar-reati li tagħhom ġew akkużati l-imputati;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tilqa' l-appell, tirrevoka s-sentenza appellata, u tillibera li l-imputati.